

สารจากบรรณาธิการ

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Therapeutic Care) เดิมชื่อ วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อตั้งและดำเนินการโดยสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเริ่มเผยแพร่ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2525 และในปี พ.ศ. 2567 นี้จะเป็นปีที่ 42 ของการดำเนินการ วารสารนี้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรวิชาชีพการพยาบาล ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจได้แลกเปลี่ยนข้อมูลจากงานวิจัย บทความวิชาการ และบทความอื่น ๆ ที่สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งในวิชาชีพการพยาบาลและการดูแลสุขภาพวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ มีกำหนดการออกปีละ 4 ฉบับ ได้แก่:

- ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม)
- ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน)
- ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน)
- ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม)

วัตถุประสงค์ (Focus)

1. เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการส่งเสริมสุขภาพอนามัย
3. เพื่อเสริมสร้างนักวิชาการทางการพยาบาลและพัฒนาพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้าวิชาการเพื่อนำไปสู่องค์ความรู้ทางการพยาบาล
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ของพยาบาลในประเทศไทยและเผยแพร่ข่าวสารของสมาคมฯ
5. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ทางการพยาบาลและสาขาวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตการตีพิมพ์

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพมีนโยบายรับตีพิมพ์บทความที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลในหลากหลายมิติ ได้แก่ บริการ บริหาร การศึกษา การพัฒนาคุณภาพ เทคโนโลยีทางการพยาบาล และองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางการพยาบาลที่มีคุณภาพในระดับประเทศ แก่บุคลากรทางการพยาบาล ผู้ที่สนใจ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพได้ดำเนินงานตามนโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์อย่างมีประสิทธิภาพ ในวาระ พ.ศ. 2565-2567 คณะกรรมการวารสารมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพวารสาร เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานในวงวิชาการและวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง ผลสำเร็จของการดำเนินงานในช่วงเวลาดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้:

กระบวนการบริหารงานวารสาร

คณะกรรมการวารสารได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาด้านการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับมาตรฐานระดับสากล และสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ศูนย์ TCI) โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้:

1. ปรับปรุงระบบการทำงานของวารสารในทุกขั้นตอน

เพื่อให้การทำงานรวดเร็วและมีระบบที่ชัดเจน โดยได้กำหนด process owner สำหรับแต่ละขั้นตอน เพื่อความรับผิดชอบที่ชัดเจนและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้กระบวนการทุกขั้นตอนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบและปรับปรุงประสิทธิภาพได้อย่างต่อเนื่อง

2. ยกเลิกการพิมพ์วารสารในรูปแบบและเปลี่ยนเป็นระบบออนไลน์

เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงบทความและลดค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ รวมถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยให้สามารถเข้าถึงบทความได้ง่ายและรวดเร็วผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

3. ปรับปรุงระบบการเงินให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

เพื่อสร้างความมั่นใจในความโปร่งใสทางการเงินและการจัดการที่ถูกต้อง ตามหลักการของการบริหารจัดการที่ดี โดยสามารถตรวจสอบข้อมูลการเงินได้อย่างชัดเจน

4. ยกเลิกระบบสมาชิกวารสาร

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดทำวารสารเป็นระบบออนไลน์ ทำให้การเข้าถึงบทความสามารถทำได้ง่าย เปิดกว้างและไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมสำหรับผู้ใช้งาน การยกเลิกระบบสมาชิกจึงช่วยลดภาระการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสมาชิก เช่น การลงทะเบียนและการติดตามสถานะสมาชิก นอกจากนี้ยังสามารถขยายการเข้าถึงบทความให้กับผู้ที่สนใจได้ทั่วถึงโดยไม่จำกัดกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเผยแพร่ข้อมูลแบบดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงและลดค่าใช้จ่ายในการพิมพ์

5. จัดสรรค่าตอบแทนให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความ

เพื่อเป็นการขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาและความเชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพของบทความ โดยค่าตอบแทนจะช่วยแสดงถึงการให้คุณค่าและยอมรับในสำคัญของการสนับสนุนที่ท่านมอบให้ การจัดสรรค่าตอบแทนนี้ยังช่วยกระตุ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิสามารถดำเนินการพิจารณาบทความได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใสในการทำงาน ทั้งนี้ยังช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวารสารต่อไป

6. ปรับปรุงคำแนะนำสำหรับผู้แต่ง (Author Guidelines)

เพื่อความชัดเจนและสะดวกต่อการใช้งาน โดยมีการจัดทำคำแนะนำสำหรับผู้แต่งที่เข้าใจง่ายและเป็นมาตรฐานสำหรับผู้เขียนบทความในการส่งบทความให้ตรงตามเกณฑ์และแนวทางของวารสาร

7. การจัดทำคู่มือโอเณแนะนำสำหรับผู้แต่งบทความและผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินบทความ

เพื่อเพิ่มความเข้าใจและความสะดวกในการทำงานทั้งสำหรับผู้แต่งบทความและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทในการประเมินบทความ ที่ต้องทำผ่านระบบออนไลน์อย่างสมบูรณ์

8. การแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมบทความในการประชุมสัญจร จำนวน 9 ครั้ง

เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการการเตรียมบทความที่มีคุณภาพสูง พร้อมทั้งช่วยให้ผู้เขียนสามารถเตรียมผลงานเพื่อความเหมาะสมกับมาตรฐานของวารสาร

การพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากร

เพื่อสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในการพัฒนาวารสาร คณะกรรมการได้จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ดังนี้:

1. ส่งบุคลากรฝ่ายจัดการวารสารไปอบรมหลักสูตร Training on using the ThaiJO system for journal editors จำนวน 3 ครั้ง

เพื่อเพิ่มทักษะและความรู้เกี่ยวกับการใช้ระบบจัดการวารสารออนไลน์ (Thai Journal Online: ThaiJO) ซึ่งช่วยให้การบริหารจัดการวารสารมีประสิทธิภาพและทันสมัย

2. การจัดประชุมการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

วารสารได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การจัดการวารสารที่เป็นเลิศ ด้านการจัดการวารสารกับบรรณาธิการวารสารต่าง ๆ ได้แก่ วารสารทางการแพทย์ กลุ่ม 1 (TCI 1) ได้แก่ วารสารพยาบาล วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้ พยาบาลสาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ วารสารสุขภาพและการศึกษาพยาบาล จำนวน 2 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการพัฒนาการจัดการวารสารให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด

ผลงานและความสำเร็จ

ผลการดำเนินงานเหล่านี้สะท้อนถึงความทุ่มเทในการยกระดับคุณภาพและความน่าเชื่อถือของวารสาร ทั้งในด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อให้วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการของวงการวิชาการและวิชาชีพการพยาบาลได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสูงสุด

- บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจการจัดการวารสารแบบออนไลน์ ซึ่งทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ระยะเวลาในการทำงานลดลงและกระบวนการทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและทันสมัย
- สามารถตีพิมพ์บทความได้ตามเป้าหมาย คือ ฉบับละ 12-14 เรื่อง โดยในระยะเวลาของการดำเนินงานทั้งหมด สามารถตีพิมพ์บทความได้ 147 บทความ ซึ่งแสดงถึงการประสบความสำเร็จในการเผยแพร่ผลงานวิชาการตามแผนที่กำหนด
- อัตรา Desk rejection มากขึ้น ซึ่งเป็นการปฏิเสธบทความตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการพิจารณา ทำให้สามารถเลือกบทความที่มีคุณภาพสูงกว่าในการตีพิมพ์
- อัตรา Rejection ภายหลังการรับบทความเข้ามา ลดน้อยลง แสดงถึงกระบวนการคัดเลือกที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการคัดกรองบทความตั้งแต่ต้นทำให้มีการปฏิเสธน้อยลงในภายหลัง
- ลดการใช้กระดาษ 840,000 แผ่น ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (Carbon Footprint) เป็นส่วนสำคัญในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ประหยัดเงินจากการไม่พิมพ์วารสาร กว่า 600,000 บาท เนื่องจากการเปลี่ยนรูปแบบการตีพิมพ์ไปเป็นออนไลน์ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้อย่างมาก
- มีการเบิกจ่ายเงินและนำเงินเข้าคลังตามกำหนดและตรวจสอบได้ ทำให้เพิ่มรายได้วารสาร ได้ร้อยละ 42.50 และส่งคืนรายได้ให้กับสมาคมฯ เพื่อนำไปดูแลสมาชิก
- จ่ายค่าตอบแทนเพิ่มเติมแก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบครบกำหนด เพื่อส่งเสริมการทำงานและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวารสาร

- การเข้าชมและการเข้าถึงบทความ ได้รับการตรวจสอบและติดตามผ่าน 2 ช่องทางหลัก ดังนี้:
 - ยอดผู้เข้าเยี่ยมชม : มีจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมวารสารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จาก 15,000 ครั้ง ในเดือนกันยายน 2565 เป็น 520,351 ครั้ง ในเดือนธันวาคม 2567 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 35 เท่า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนถึงการเข้าถึงที่กว้างขึ้นและความนิยมที่สูงขึ้นของวารสารในหมู่ผู้ใช้งาน
 - ยอดการดาวน์โหลดบทความ : จำนวนครั้งที่บทความถูกดาวน์โหลดเพิ่มขึ้นจาก 18,375 ครั้ง ในเดือนธันวาคม 2564 เป็น 35,549 ครั้ง ในเดือนธันวาคม 2567 ซึ่งเพิ่มมากขึ้นถึง 2 เท่า โดยการเติบโตนี้แสดงถึงความสนใจที่เพิ่มขึ้นและการใช้ประโยชน์จากเนื้อหาทางวิชาการของวารสารที่สูงขึ้น

ความสำเร็จของวารสารเหล่านี้สะท้อนถึงการปรับปรุงกระบวนการจัดการและการเข้าถึงบทความผ่านระบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้วารสารสามารถขยายการเข้าถึงได้มากขึ้นและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานได้ดีขึ้น

ทิศทางของวารสารในอนาคต

ในอนาคตวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและขยายการเข้าถึงบทความเพื่อเพิ่มการมองเห็น (Visibility) ในระดับสากล โดยเน้นการขยายฐานผู้อ่านให้มากขึ้น การปรับปรุงกระบวนการประเมินบทความและการร่วมมือกับองค์กรภายนอก ทั้งนี้เพื่อยกระดับวิชาชีพการพยาบาลและการดูแลสุขภาพในระดับนานาชาติ ด้วยการพัฒนาทิศทางเหล่านี้ วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพคาดหวังว่าจะสามารถขยายการเข้าถึงให้กว้างขวางขึ้น และมีบทบาทสำคัญในการยกระดับวิชาชีพการพยาบาลและการดูแลสุขภาพในระดับชาติและนานาชาติ

รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรีทรา เจริญชัย

บรรณาธิการ

